
Esteve Molero

**JO NO SÉ RES,
SÓC MÚSIC**

invitació personal a la música
i als instruments catalans

I. JO NO SÉ RES...

quatre paraules a manera de pròleg	11
Catalunya plora	14
no tothom qui té un instrument és músic	17
la cobla moderna	20
sardanes i ritmes d'anada i tornada	23
la persona que toca un instrument té sentiments	26
no hi ha cap flabiolaire que estigui bé del cap	31
d'introits i cops finals	34
instruments de doble canya	37
el tible s'ha de tocar emprenyat	40
instruments a to i el to dels instruments	43
la tenora	47
tenoristes	50
el príncep de la tenora	53
sardanes "a la castellana"	56
el rengle del darrere	60
del cornetí a la trompeta	63
els trompetes, de Santpedor	66
l'aneguet lleig de la cobla	70
els fiscorns, de Castelló	74

històries de contrabaixos	78
extres per quan hi ha pressupost	82
quatre mots sobre mi	86

II. ...SÓC MÚSIC

flabiol i tamborí	93
tible	97
tenora	100
trompeta	103
trombons	108
fiscorn	111
contrabaix	115
canya	118
metall	120
partitura <i>La teva llum!</i>	123
comentaris a <i>La teva llum!</i>	138
la música del CD	153

quatre paraules a manera de pròleg

M'hauria agradat escriure aquest llibre a quatre mans amb el meu pare si no fos que quan ell vivia jo no sabia escriure, o que ara que em decideixo a redactar-lo, ell ja no hi és. El meu pare va morir jove, amb quaranta anys. Un dia va tenir un mal de cap molt fort. Els metges li van fer proves i van detectar que tenia un tumor maligne al cervell. El van operar ràpidament, però al cap de pocs mesos moria. Com he sentit a dir tantes vegades en una expressió crua, però que a mi sempre m'ha fet gràcia: “es va fotre a morir”. Pel fet de ser d'un país petit, ser un personatge semipúblic i “fotre's a morir” jove, es van fer molts homenatges en honor seu arreu de Catalunya. El meu pare, l'Eugeni Molero i Pujós, era un periodista d'aquells d'abans, dels que sabien una mica de tot i tenien la inquietud d'informar-se sobre allò que desconeixien. Era un intel·lectual humanista, enciclopèdic, però que tenia com a temes preferits l'art i en particular la música. I dins de la música, tenia molt d'interès per la música de cobla, el conjunt instrumental català: el repertori, la història, els intèrprets, les anècdotes...

En els homenatges que se li van fer quan va morir es deien paraules boniques sobre ell, donaven quadres, flors

i peces ceràmiques a la meva mare, i al meu germà i a mi ens deien: “heu de seguir les passes del vostre pare, que era un gran home”. Aleshores jo m'imaginava unes petjades gegants sobre la sorra fetes amb unes sabates grans, de pell, que havia vist per casa. Crec que aquelles paraules van fer que durant molts anys em volgués assemblar al meu pare, sense saber ben bé ni qui era. Fins i tot m'imaginava el dia del meu propi enterrament amb gent dient paraules boniques sobre mi i regalant flors a la meva vídua, malgrat que jo aleshores l'única experiència amorosa que havia tingut era fer un petó a una noia que m'agradava jugant al “conejo de la suerte”.

“Els homenatges —diu un amic meu— són més per a qui els fa que per a qui els rep”. I, encara que en aquest tipus d'acte hi hagi molt bones i nobles intencions, crec que és en bona part cert. De fet, si analitzo els homenatges que jo mateix he fet, m'adono que és veritat. El meu CD dedicat a Nino Rota va ser, a més d'una manera d'expressar l'admiració que tinc per aquest compositor italià, una excusa per conèixer i estudiar la seva música. El projecte de revisió de la música d'Ovidi Montllor amb el grup La Fera Ferotge va ser, a més de l'homenatge en si, una manera d'amplificar les seves

idees, quan en realitat aquesta és una tasca que només podia fer ell. Per sort, recordo poc els homenatges que van fer al meu pare. N’hi ha un, però, que el tinc especialment present. Va ser el dia de Sant Jordi de 1985 en una llibreria del Prat de Llobregat. El tinc gravat a la memòria perquè, des de la meua visió de nen, em va impressionar. La llibreria estava plena de gom a gom, amb canapès i copes de cava que anaven amunt i avall. De cop, des d’un altell, una cobla es va posar a tocar sardanes en un volum eixordador. En acabar, van obsequiar la meua mare amb un quadre que era un retrat del meu pare, tot i que no s’hi assemblava gens. Era la presentació del llibre pòstum *Els instruments de cobla i els seus executants*: “una col·lecció d’articles publicats al butlletí dels Amics de la Sardana de l’Agrupació Excursionista La Talaia de Vilanova i la Geltrú entre l’octubre de 1976 i el febrer de 1979 (...), tot celebrant la creació de Rúbrica Editorial, projecte en què Eugeni Molero hauria estat un inestimable col·laborador”.

La primera sardana que vaig compondre es titula *Ucronia*. És desconeguda perquè crec que és bastant dolenta i que la Humanitat no es perd res si la tinc desada en un calaix del qual n’he perdut la clau. Una ucronia és un

fet impossible d’esdevenir-se en el temps, semblant a una utopia, però referida al temps. És segurament un títol pretensions per a una sardana mediocre. El dia que la vaig provar en un assaig no va haver-hi cap músic que en digués el títol correctament. Tots deien: “Vinga va, anem a tocar això d’Ucraïna”. La intel·ligència del músic és de vegades aclaridora. Allà vaig veure clar que l’havia de desar en un calaix i perdre’n la clau. Una ucronia és, per exemple, dir que Eugeni Molero hauria estat un inestimable col·laborador d’una editorial que es va fundar un any després de la seva mort. També podria semblar una ucronia fer un llibre a mitges amb una persona que ja no hi és, que és el que em proposo fer aquí. Però això jo ho veig més aviat com una experiència mística, tipus Natalie Cole cantant *Unforgettable* a duo amb el seu pare difunt, Nat King Cole. De fet, tècnicament parlant, aquest duet musical estaria més a prop del terreny de les psicofonies. Per tant, el que teniu entre mans podria ser una psicografia si no fos que no ho és. No me l’ha dictada ningú des del més enllà, ni l’he redactada davant d’una bola de cristall.

La meua idea a l’hora de fer aquest llibre és doble. D’una banda, voldria arranjar una falta històrica. No

calia conèixer gaire a Eugeni Molero per saber que era una persona meticulosa, precisa, molt exigent. Jo no el vaig tractar gaire, gairebé gens, però això és el que es desprèn de la seva manera d'escriure i expressar-se. El llibre *Els instruments de cobla i els seus executants* està publicat amb errades tipogràfiques, imprecisions, correccions, afegitons... Estic segur que al meu pare no li agradaria gaire veure'l d'aquesta manera. "Abans —en una altra d'aquelles expressions crues i gracioses que dona el país— es tornaria a morir." D'altra banda, jo

volia escriure un llibre de música de cobla que no fos únicament per a músics, sinó que al costat de les dades tècniques, hi hagués consideracions personals, idees i fins i tot anècdotes sobre instruments i instrumentistes. Em va semblar que podia unir les explicacions del llibre del meu pare amb les meves. Les d'ell com a periodista, les meves com a músic. Però les dues amb un denominador comú: l'amor per la música i els instruments catalans. Aquí el teniu. És un homenatge més al meu pare? No ho sé, segurament és un homenatge a mi mateix.

1. *Tanga* (Mario Bauzá – Chico O’Farrill)
2. *La teva llum!* (Esteve Molero)
3. *Quan lo sol a ta finestra / Si pogués un sol instant* (Felip Pedrell)
4. *La dansa ritual del foc* (Manuel de Falla)
5. *La dansa del moliner* (Manuel de Falla)
6. *Càntic a Barcelona / Hymnus Hispanicus* (Manuel de Falla / Ernesto Halffter)
7. *Els valsos d’El Padri* (Nino Rota)
8. *Records d’Amarcord* (Nino Rota)
9. *Fellini 8 i mig* (Nino Rota)
10. *Les notes de l’amor* (Nicola Piovani)
11. *Sóc empordanès* (Vicenç Bou)
12. *L’anell de prometatge* (Vicenç Bou)
13. *Teresa* (Vicenç Bou)
14. *Illa deserta* (Vicenç Bou)
15. *Caravan* (Juan Tizol)
16. *A Rã* (João Donato & Caetano Veloso)
17. *Willow weep for me* (Ann Ronell. Arr. Neal Heafiti. Instr. Esteve Molero)
18. *Silenci blanc* (Esteve Molero)

Arranjaments i direcció musical d’Esteve Molero